

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio V. De pretio Simoniaco, ejúsque divisione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

causam, Parocho v. g. seni, ad sustentationis auxilium, titulo Eleemosynæ, &c. quavis de jure antiquo communi sine Simoniz vitio emi & vendi possent, spectando tamen stylum Curiz Romanæ post Bullam Pij V. Simoniacum est, si emantur aut vendantur illæ, cum ex decreto Pij V. obligationem recitandi officij B. Virginis annexam habeant.

§. IX.

De Simonia, quæ committitur circa officia Ecclesie temporalia.

Spectato jure naturali Simonia non est talia officia pro pretio temporali sibi comparare, cum nihil in se spirituale hæc officia habeant, nec ordinentur ad spirituales actiones, de jure tamen Ecclesiastico Simonia est, hæc talia pro pretio temporali emere vel vendere, c. *Consulere 28. h. 1.* Sunt enim conjuncta cum factis, quæ curant, si tamen solis Clericis ea conferri soleant, & nisi per contrariam consuetudinem huic prohibitioni juris Canonici fuerit derogatum, Functiones tamen talium officiorum vendere aut emere, Simoniacum non est, cum nullum habeatur jus Ecclesiasticum, talium functionum emptionem vel venditionem prohibens.

SECTIO V.

De pretio Simoniaci, eiusque divisione.

§. I.

An pretium Simoniacum necessario debeat esse temporale quid, non spirituale; & quando temporale, quid dicitur habeat rationem pretij, respectu spiritualis, quæ vicissim datur;

Pretium Simoniz spectato jure naturali & divino, necessario debet esse quid temporale, nec sufficit spirituale, quia malitia Simoniz in hac injuria rei temporalis cum spirituali comparatione & æstimatione consistit; & hæc virtuale permutare pro spirituali non est Simonia juris divini, jure tamen Ecclesiastico prohibita est, sub Simoniz peccato, permutare inter se propria voluntate beneficia Ecclesiastica, sine Superioris auctoritate. Neque Simonia est juris divini, aut naturalis, si res pretio æstimabilis gratis, & liberaliter donatur illi, aut detur, qui spirituale beneficium, aut officium præstitit, ut habetur in *can. Licet 4. cau. 1. q. 2.* sive detur tale donum temporale post spirituale præstitum, sive detur ante illud, quia in tali casu non datur temporale, ut pretium rei spiritualis, & ex injustitia debicum; sed ut donum liberale, & gratuitum, quoniam in foro externo, quando præcedunt temporalia munera, plerumque præsumatur Simonia (licitum tamen non est, sed Simoniacum, obligationem auctoralem gratitudinis in peccatum deducere, specialiter promittendo implere illam) nullò modo Simonia est pro spiritualibus ministerijs accipere, aut dare aliquid temporale, pro sustentatione talia

talis personæ, quamvis ex pacto detur, quamvis ille, qui accipit, non indigeat hoc temporali tanquam sustentationis stipendio, cum ex suis patrimonialibus sufficienter instructus sit. Neque simonia est dare aut promittere alicui temporale aliquid per modum retributionis, seu compensationis, ut inducat alterum ad spirituale aliquid, ut si quis promittat infideli, se daturum temporale, si fidem veram suscipiat &c. neque enim in tali casu primum est, quod intenditur, rei temporalis cum spirituali comparatio, tanquam pretij convenientis, sed est liberalis donatio sub certo tamen modo, ad quem alter inuitatur, facta. Neque denique simonia proprie loquendo est absque pacto expresso vel tacito temporale pro spirituali dare vel accipere, cum possit in tali casu, tale quid admitti, ut eleemosyna &c.

§. II.

*Quanam circumstantia consideranda sint, ut cognoscatur, an munus ali-
quod temporale habeat rationem simoniacè
dati pro re spirituali, vel non
habeat?*

EX c. *Etsi quæstiones 18, l. 2,* habetur, quod in foro externo ex circumstantijs dijudicandum sit, an temporale, quod datur, simoniacè detur, maximè, si pactum intercesserit, & nulla causa subsit, ex qua cohonestari possit talis datio. Et hinc dicit Pontifex in cit. c. tria potissimum attendenda esse, ad di-
gnoſcendum, utrum gratuitò, vel per modum pretij temporale datum sit. Primò qualitas personæ dantis & recipientis, an sit dives, an pauper, nobilis an

ignobilis &c. (de illis enim gratuita donatio præsumi potest) ad quam præsumptionem multum etiam iuvat vitæ integritas, morum honestas, vinculum amicitie &c. Secundò putat Pontifex considerandam circumstantiam quantitatis, magnum scilicet an parvum sit donum, respectu dantis & accipientis &c. ita tamen, ut facillius excusetur à simoniæ præsumptione, comestibilia, aut potabilia, in modica quantitate data, quam pecunia. Tertio denique considerandam putat Pontifex circumstantiam temporis, sive occasionem dationis, (si enim urgente necessitate temporale quid detur, ad subveniendum potius necessitati tale datum præsumitur, quam ad emendam rem spiritualem) utrum detur ante receptam rem spiritualem, vel in ipsa receptione, vel post illam receptam, ubi gratitudo locum habet. &c.

§. III.

Quotuplex sit pretium simoniacum?

TRiplex communiter in jure Simoniæ pretium asseritur, munus à manu, munus ab obsequio, & munus à lingua. Munus à manu censetur pro spirituali dari, non tantum, quando ad hoc obtinendum pecunia, aut alia res materialis, sive mobilis illa sit, sive immobilis, sive corporalis, sive incorporealis, uti sunt varia jura &c. datur, sed etiam quando debitum remittitur, aut solutio hujus differtur, quando mutuum datum, quando promittitur debiti

biti remissio, aut solutionis dilatio &c. Munus obsequio censetur pro spirituali dari, quando servitia seu obsequia temporalia pro spirituali obtinendo ex pacto præstantur. Neque tamen ad conciliandū illius gratiam, qui potest dare beneficium v. g. vel aliud spirituale, si quis gratis ei inserviat, simoniam committit, etiamsi ille spirituale tale quid concessit ab obsequijs motus, modò nullum pactum (saltem implicitum) intervenit. Per munus denique à lingua intelliguntur, laudes, commendationes, & preces v. g. quæ pro aliquo apud Principem v. g. interponuntur, cum pacto, ut sibi pro talibus linguarum commendationibus v. g. spirituale quid detur.

SECTIO VI.

De iudicio sive processu iudiciario in crimine simonia.

§. I.

Quis sit iudex competens in crimine simonia, & quis accusare possit de hoc crimine, & qui accusari; item quomodo crimen simonia probetur?

Iudex competens huius criminis iudicandi est solus iudex Ecclesiasticus, etiamsi, qui crimen hoc commisit, sit laicus, cum crimen hoc sit merè Ecclesiasticum, circa objecta, & res spirituales versans, prout habetur etiam ex communiter recepta Glossa in c. Cum sit 8. de oro competent. V. Malefacti oves.
f. Potest autem quilibet Catholicus, etiam servus, & criminosis de hoc cri-

mine simonia, quemlibet simoniam tam dantem, quam accipientem, modò non ignoraverit, aut in vitium fuerit ad Simoniam pro se facienda, & acculare, non quòd ob criminis huius atrocitatem, quilibet ad accusandum merito adhiberatur, tum quòd hoc ipsum iam concedant, c. si Dominus 3. h. t. ita respondente accusatione Simonie, accusator de ea, celebrare non possit, donec ea constituerit, c. accusatum 4. h. t. B. Quosies 5. eodem. Probatum autem Simoniam iisdem modis, quibus alia crimina probari solent, per Simoniam confessionem, per testes, & per instrumenta authentica, ita tamen, ut in hoc crimine sufficiant ad condemnandum probationes, quæ sunt per signa evidentia, & conj. cturas, prout habetur in c. fecit. 6. h. t. statuerit hoc Summo Pontifice ob atrocitatem, & gravitatem huius criminis,

§. II.

An & quando criminosis admittatur ad testimonium iurandum in crimine simonia?

Quòd contra simoniacos in iudicio admittantur testes etiam criminosi, si admittantur, si modò non sint in causa capitales inter testes tales, & cum sciant quem de crimine simonia, testimonium terre debent, neque conspiraverint in hunc, ex c. licet Helz 31. h. t. patet, cum in Simonia non aliter, ac in heresi procedatur, & in crimine heretice iniquitatis, quæ crimina tam in ordine ad accusandum, quam testificandum inter se comparantur, Cuius adhuc habetur, quòd criminosis ad testificandum in crimine